

DOMOVINA

Izdaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krome, za četr leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Rojaki kvišku Vsi na ljudski shod v Celje na binkoštni ponedeljek!

Iz naše sosedne dežele, troedine kraljevine Hrvatske, prihajajo žalostne novice. Ljudstvo, ki je bilo dolga desetletja od madžarske vlade po nedolžnem teptano, se je dvignilo zoper tlačitelje, ker ne more več prenašati nezaslišanih krivic. Namesto da bi se pa krivični ban s svojimi madžaronskimi pajdaši nemudoma odstavil, poslalo se je med nesrečno ljudstvo vojake, ki jih streljajo, mesto da bi jim pomagali. Cesarjevi svetovalci pa cesarju lažejo, tako da ne ve, kako se godi bratskemu narodu, ki se je več stoletij zvesto bojeval zoper Turke in druge sovražnike naše vladarske hiše. Tu Slovenci ne smemo biti mirni, ampak sniti se moramo in zahtevati, da se klanje naših bratov Hrvatov konča. Zaklicati moramo po pravici tako odločno in glasno, da se bode naš glas slišal in uslišal pred cesarjevim prestolom. Zato pridite množično na shod!

Zaplenjeno!

Zato nas pa mora priti na shod dne 1. junija poleg Celja pod milim nebom kakor listja in trave. Storili ne bomo nič nepostavnega, samo pravico bomo zahtevali za brate Hrvate in za sebe. Zato pa kvišku, kdor le more, pridi na shod!

Nekateri mislijo, da države in dežele vladajo cesarji in kralji in njih ministri in uradniki. To pa ni res, države vladajo narodi. Če uradniki delajo zoper zdravo pamet in v nasprotju s potrebami in zahtevami narodov, tedaj je taka vlada laži-vlada in take države kmalu razpadejo. Mi pa nočemo, da bi naša država razpadla, ampak hočemo, da ostane združena v sedanji vladarski roki. Če bi se pa še nadalje vladalo, kakor na Hrvatskem in pri nas, tedaj bi bili dnevi naše države šteti. Zato se pa mora red napraviti in uslišati želja narodov. Naša želja je pa, da ponehajo na Hrvatskem turške razmere. S tem hočemo samo našemu vladarju in

državi dobro. Zato se pa moramo v več tisoč broječem številu sniti na shod na binkoštni ponedeljek in se oglašiti za pravico, da rešimo državo pogina in propada. Kdor je pravi Slovenec in našo državo in cesarja ljubi, mora priti, ker bomo mi le zahtevali, da se nezdrave vladne razmere v enem koncu države, namreč na Hrvatskem ozdravimo. Zato pa, kdor je človek, kdor je Slovenec in Slovan in prijatelj Avstrije, pridi vsak na shod v Celje dne 1. junija ob 3. uri popoldne na travnik na Lanovžu!

Volitve v celjski mestni zastop

Kdor bi iz značaja naših javnih korporacij na Spodnjem Štajarskem hotel sklepati na narodnost ljudstva, ki tu prebiva, bi se zelo varal. Naša zastopstva niso izraz resničnega razmerja narodnosti, ki tu stanujete, ampak velika laž. Taka velika laž je tudi imenovati zastopstvo mesta Celja, ki se je volilo pretekli teden. Kajti razmerje prebivalstva po narodnosti je v Celju popolnoma drugačno nego bi se dalo sklepati iz političnih idealov prusko mislečih možicov, ki so bili na klavrn način izvoljeni v mestni zastop v Celju.

Kako klavrne so bile tokrat volitve v mestni zastop, kaže najjasneje udeležba v tretjem volilnem razredu. Izmed okroglo 800 volilcev, ki so bili po splošno znani metodi zapisani v imenik volilcev dosegli so nemškonacionalni kandidati ubogih 360 glasov. To so pa bili večinoma komiji, za katere plačuje neznaten davek poseben pruski zaklad, samo da te žalostne osebe smejo voliti. Seveda je volilo tudi mnogo mrtvecev in pruskih ter mažarskih državljanov. Pravih meščanov se je vkljub ogromni agitaciji le malo udeležilo, tako da smo Slovenci pri občinskih volitvah v kmetijski občini celjski okolici v tretjem razredu dosegli skoro enako število glasov, kakor Nemci v mestu Celju — ne oziraje se na kakovost dvomljivih nemških volilcev. Volitev za tretji razred, ki bi morala biti po naših volilnih redih nekakšno merilo in izraz resnične ljudske volje, je torej izpadla tako žalostno, da se je celjsko meščanstvo mora po vsi pravici v sredo želodca sramovati.

Kaj pa drugi razred! Nemški kandidati so dosegli malenkostno število — 46 glasov. To je tako žalosten uspeh, da o njem pač ni treba besedice več izgubljati. Samo 46 možicov je torej iz sloja samostojnih trgovcev in srednje premožnih meščanov vkljub ogromni agitaciji spravila prusko-nemška stranka na volišče! To je začetek — konca!

Vse kaj drugega je pa bilo v prvem razredu, s katerim se pa moramo vsekako natančneje baviti. Tu namreč ni zmagalo domače meščanstvo, tu so zmagali ministrski predsednik dr. pl. Körber, njegov oproda namestnik grof Clary, nadalje pravosodni minister in njegov zapeljivec grof Gleispach kot predsednik graškega nadsodišča, razun tega germanizatorji v drugih panogah naše državne uprave. Slovenci se bodo udeležili volitev v prvem razredu, torej, vsi c. kr. uradniki na krov za pruske kandidate! Ta bojni klic so izdali celjski kazinovci. In glej jih, ponižne sluge pruske misli v naših državnih

službah! Kakor en mož so nastopili odposlanci gori imenovanih ponemčevalcev Körberja, Gleispaha in drugih. Sodišči daste na razpolago kakih 25 nemških svetnikov, tajnikov, avskultantov in pisarniških uradnikov, ki imajo po autonomnem statutu volilno pravico v I. razredu. Državno pravdnništvo se pokorno pridruži. Gimnazija pošlje kakih 15 nemških volilcev. Davčni urad zbobna skupaj vse nemško uradništvo, kar ga leze in gre, Slovencev v tem uradu itak skoro nič ni nastavljenih. Na pomoč pride c. kr. poštni urad, v katerem je nastavljenih najmanj štiri petinke Nemcev. Priskočijo še učitelji ljudskih in meščanske šole in uradniki deželnih zavodov, seveda sami pruski navdahnjenci, in glejte čudo, „Nemci“ so zmagali, vlada jim je z vsemi temi uradniki pripomogla k številu 104 glasov v I. razredu!

Toda kdo je tu pravzaprav zmagal? Meščanstvo gotovo ne, ampak činitelji vlade naše države! Duh ustave veleval, naj so javna zastopstva izraz ljudske volje nasproti volji vlade. Vlada pa v Celju, namesto da ljudstvu prepusti izvolitev zastopstva, pošlje svoje služabnike, ki bi imeli služiti 90% slovenskega prebivalstva tega okraja, v boj zoper to slovensko ljudstvo! No, to so ideali avstrijskih vlad! Mi pa menimo, da je naša sveta dolžnost, na ves glas ugovarjati zoper tako ravnanje zoper pravi duh vsake ustave.

Te od vlade poslane germanizatorje naših tal mi smatramo za pezdije v našem očesu. Izvolitev zastopstev s pomočjo takih vladnih nemškonacionalnih volilcev imenujemo pa veliko in ostudno laž zoper državno ustavo in nečuveno sleparenje ponemčujoče vlade nasproti našemu narodu.

Menda je jasno, da smo Slovenci prav storili, da se v takih razmerah nismo udeležili volitev v celjski mestni zastop. Bilo bi škoda ta neizogibni razpad smradljivega celjskega nemštva na tak način samo zadrževati. Naša skrb je, jačiti naše vrste in pripravljati trdno podlago gospodarstva slovenskih mož na slovenskih celjskih tleh v dogledni bodočnosti. Nasproti uvažanju ponemčujočih državnih uradnikov za zdaj ni druge taktike nego neprenehoma pred očiti našemu ljudstvu to vladno počenjanje kot zaničevanja vredno varanje in sleparenje ljudstva z zlorabo državne avtoritete. Naše vrste so pa od leta do leta gostejše, imovitost narašča tudi pri nas. Ko se bode v vse ljudske vrste udomačil tudi kar največji stud zoper anarhično vzdrževanje nemštva tu pri nas in sicer s pomočjo naše od Boga pozabljene avstrijske vlade, tedaj bode pa tudi naš narod z mladeniško odločnostjo izdril iz svojega mesa ta tuji klin, ki ga avstrijske vlade zabijajo v živo telo našega tu edino gospodovati opravičenega naroda. To v odgovor na veliko ustavno laž izvolitve nemškonacionalnega mestnega zastopa za dobo prihodnjih treh let v Celju.

Interpelacija

poslanca dr. Ploja in tovarišev na ministrskega predsednika kot voditelja pravosodnega ministrstva.

Gospod ministrski predsednik je kot voditelj pravosodnega ministrstva na nanj naslovljeno interpelacijo v seji poslanske zbornice dne 4. februarja odgovoril in v svojem odgovoru povedal, da sodišča v slovenskem delu dežele z majhnimi izjemami izpolnjujejo obstoječe zakonske predpise in da je vrhutega predsedstvo deželnega nadsodišča izdalo podrejenim sodiščem tozadevno naredbo.

Sodišča so baje v resnici prejela tako naredbo.

V tej naredbi se nalaga sodiščem, da se narede s strankami, ki so samo slovenskega jezika zmožne, zapisniki v slovenskem jeziku.

Ta naredba odgovarja naziranju graškega nadsodišča, katero se ga je z vso trdovratnostjo oprijelo vzlic temu, da se proti temu naziranju s slovenske strani z vso pravico najodločnejše nastopa, namreč, da Slovenec, ki je zmožen nemščine, tudi tam, kjer je slovenščina deželni jezik, ne sme zahtevati, da se ga zasliši v njegovem jeziku, da sme sodnik z njim obravnavati v nemškem jeziku in izpovedbo stranke, če je tudi slovensko izpovedala, v nemškem jeziku protokolirati.

Predsedstvo graškega nadsodišča se dosedaj še ni upalo teh svojih nazorov uresničiti tudi na Kranjskem, temveč jih je hotelo samo na Spod. Štajarskem in v slovenskem delu Koroškega uveljaviti, dasiravno veljajo za te predele ravno isti predpisi kakor za Kranjsko. Že ta razloček v postopanju v predelih z enakimi razmerami je dokaz, da gospodje, ki zastopajo napadano nazi ranje, niso v svoji zadevi popolnoma gotovi.

Z omenjeno naredbo je predsedstvo dežel nega nadsodišča zabredlo tudi v nasprotje z naziranjem pravosodnega ministrstva. V odgovoru na neko interpelacijo je namreč 8. februarja 1902 izjavil tedanji pravosodni minister, da se je mariborskemu sodišču naročilo, da smejo, kar je samoočbebi umevno, stranke pred sodiščem rabiti slovenski jezik, pa naj so nemškega jezika zmožne ali pa ne.

Kako se torej more opravičiti stališče, za katero se sedaj zavzema graško nadsodišče?

Vzroki, vsled katerih se nam zdi naziranje graškega nadsodišča nemogoče, so navedeni v interpelaciji z dne 9. maja 1901, katera je imela za predmet neko obravnavo pred celovskim okrajnim sodiščem (proti tajniku Rozmanu), na katero pa, žalibog, dosedaj nismo dobili odgovora.

Kratko tudi omenjamo, da stojimo na stališču člana 19. drž. osnovnega zakona o splošnih pravicah državljanov in vsled tega prihajamo do istega rezultata kakor pravosodni minister v odgovoru na interpelacijo dne 8. februarja 1902.

Proti temu se navaja, da ta zakon podaja le načela in da mu je treba še izvršilnega zakona. In s takimi lahкими ugovori se hoče opravičiti uporaba stare naredbe iz leta 1862, dasiravno ta naredba duhu pet let pozneje izdanih drž. tem. zakonov naravnost nasprotuje!

Scire leges non est verba earum tenere, sed vim ac potestatem!

Da zadostuje najvišji instanci, ki sodi o prekršenju drž. osnovnih zakonov, državnemu sodišču, v konstantni praksi že več desetletij člen 19 brez izvršilnega zakona, da sodi v jezikovnih zadevah (n. pr. jezikovni uporabi pri avtonomnih oblastvih, jezikovni uredbi ljudskih šol itd.) in dokaže prekršitev državnega osnovnega zakona, to dejstvo se menda v področju graškega nadsodišča namenoma prezira.

Nepriistranci ne morejo odreči Slovencem pravice, da smejo svoj jezik povsod, kjer je deželni jezik, rabiti pred vsemi oblastvi.

Da se pa morajo izpovedbe v kazenskih zadevah — za te se namreč tudi gre večinoma — v onem jeziku protokolirati, v katerem so se izpovedale, to določa kazenski pravni red, kateri določa tudi za jezike, ki niso deželni, da se mora v vsakem slučaju zapisnik spisati v zasilščančevem jeziku in spisu, če je potreba, priložiti prevod zapisnika v jeziku, ki je pri sodišču v uporabi.

Naredba predsedstva deželnega nadsodišča se torej oslanja na naredbo iz leta 1862, nasprotuje pa osnovnemu zakonu iz l. 1867 in kazensko-pravnemu redu iz l. 1873.

Vkljub temu so pa žalibog na Spodnjem Štajarskem in na Koroškem sodniki, ki to naredbo radovoljno izpolnjujejo, dasi so prisegli, da bodo drž. osnovne zakone neprekršljivo izpolnjevali! O onih, ki so tako zelo pozabili svoje dolžnosti, da v kazenskih zadevah vobče ne postavljajo slovenskega zapisnika, ne maramo niti govoriti, ker upamo, da bo v takih slučajih pravosodno ministrstvo končno vendarle storilo kedaj svojo dolžnost. Pri okrajnih sodiščih v Ljutomeru, Slovenski Bistrici in Slovenjem gradu, torej v sodnih okrajih, v katerih je 95 odstotkov in še več prebivalstva s slovenskim občevalnim jezikom, je to že popolnoma postalo pravilo. Opozarjamo pa na dejstvo, da je naredba predsedstva deželnega nadsodišča bila povod, da celo sodniki, kateri so doslej vsaj tuptatam postopali postavno, tako n. pr. oba preiskovalna sodnika v Mariboru, sedaj radno pred vsem vprašajo vsako stranko, katero morajo zaslišati: „Ali razumete nemški?“ Z nežnim pritiskom prisili sodnik, ki izrabi položaj, pozvanca, kateri se je že večinoma, dasiravno je bil klican samo za pričo, ustrašil sodnega povabila, kar je še bolj gotovo, če je obtožen po pravici ali po krivici, da reče, da razume nekoliko nemški, ker vendar misli, da bo strogega gospoda nekoliko ublažil; nato sledi nemško zaslišanje in nemški zapisnik. Seveda je pri tej vrsti pravo sodstva popolnoma postranska stvar, da stranka le težko lomi nemščino, da ne more izpovedati po svoji pravi volji in da je izpovedba nejasna. Saj se gre samo za Slovence! Toda to povpraševanje je nedopustno. Ako sodnik o čem dvomi, tedaj se more in sme edino pravo vprašanje izreči: „V katerem jeziku (slovenski ali nemški) želite, da vas zaslišim?“, in neodvzeta pravica stranke je, da se sama odloči za oni deželni jezik, za katerega hoče. Vsak vpliv sodnika v tem oziru je nedopusten. (Konec prih.)

Celjske in štajarske novice

(Štajarski Slovenci!) Na binkoštni ponedeljek, dne 1. junija 1903 ob 3. uri popoldne pridite vsi na veliki ljudski shod, ki se bo vršil na travniku graščaka J. Sušnika (Lanof) poleg Celja. Na tem shodu se bomo vsi Slovenci soglasno izrekli zoper vnebovpijoče krivice, katere se godijo bratskemu hrvatskemu narodu od strani Madžarov, posebno od krutega bana Khuen-Hedervaryja. Slovenci, pridite vsi, ki imate v svojih prsih človeško srce! Naša sveta dolžnost je, potegniti se z vso odločnostjo in bratsko ljubeznijo za krivično zatirane brate! Še enkrat, pridite vsi! — V tisoč in tisoč izvodih kroži ta poziv med štajarskimi Slovenci in prepričani smo, da bo na binkoštni ponedeljek zbranih na travniku g. Sušnika tisoče Slovencev, ki bodo z ogorčenjem demonstrirali proti groznim dogodkom, ki se gode na Hrvatskem, v civilizirani Avstriji, v državi, ki hoče biti ena izmed prvih v prosvetljeni Evropi. Da, res, naša najsvetejša dolžnost je, da pokažemo vsi, prav vsi, kako globoko je užaljen slovenski narod radi mesarskega klanja, ki ga je provzročil samosilnik na stolici hrvatskega bana. Obrčamo se vsled tega na zavednejše sloje naše slovenske Štajarske, da pozovejo naše ljudstvo, da se v čim častnejšem številu udeleži tega velepomembnega shoda. Vse, prav vse, kar se le čuti Slovenca, mora 1. junija povzdigniti svoj glas v prilog svojim bratom Hrvatom. Zato pozivljamo prečastito dubovščino, slavno učiteljstvo, vsa slavna društva in zastope, in sploh vsakega, kdor ima le količkaj vpliva med ljudstvom, da porabi svoj vpliv v to, da bo na binkoštni ponedeljek manifestacija čim sijajnejša. „Na shod v Celje“, to bodi naše geslo, na shod v Celje, da pokažemo svojim bratom Hrvatom, da čutimo zanje, da jim pokažemo, da tudi v nas gori ogenj svetega navdušenja za bratskega naroda pravice, katere je ban s svojimi vladinimi podrepniki poteptal v blato! One pa, ki se shoda ne morejo udeležiti, pa pozivljamo, da pokažejo svojo solidarnost s tisoči, ki se bodo zbrali na manifestacijskem shodu, v pismih in brzojavkah, naslovljenih na naš ljudski shod.

Rodoljubi! Pokažite, da ne nosite zastonj tega častnega imena! Živeli Hrvati! Živela sedaj teptana, ali upamo, kmalu Hedervaryjevega zločinskega tiranstva osvobojena Hrvatska!

(Slovensko vseučiliško vprašanje.) Naši mladi moške na dunajskem, graškem in praškem vseučilišču so se v zadnjem času spet tako močato potegnili za slovensko vseučilišče v Ljubljani, da je domovina lahko res vesela vsled tolike odločnosti naše akademiške mladeži in ponosna na njo. Dobili smo natančno poročilo o zadnjem shodu dunajskega dijaštva v zadevi slovenskega vseučilišča, pa žalibog, naš list je pretesen, da bi mogel taka obširna poročila v celoti objavljati, ker moramo upoštevati tudi druge važne zadeve, o katerih moramo našim bralcem poročati. Kar se slovenskega vseučilišča tiče, pisali smo v ti zadevi že mnogo in bomo to važno zahtevo našega naroda ob vsaki priliki jasno povdarjali. Našim dijakom in drugim, ki se za slovensko vseučilišče potegujejo, pa ne sme upasti pogum, če vsled neprijaznih razmer in neprijaznosti avstrijskih vlad nasproti našemu rodu s to veliko zahtevo takoj ne prodrejo. Baš v tem tiči velikost političnih bojov narodov, da se neustrašeno četudi desetletja in stoletja borijo za svoje potrebe in svoje vzore. Dokler upamo in se bojujemo, dotlej napredujemo, če bi uspehi tudi ne bili očitni. Tudi slovensko vseučilišče bomo dosegli, ker ga moramo doseči.

(Štajarskim hmeljarjem slovenske in nemške narodnosti v premislek.) Zadnji občni zbor hmeljarskega društva se je izrekel najodločnejše proti uvedanju provenijenčnega zakona, kateri bi neizmerno oškodoval naše štajarske hmeljarje, ker bi vsled tega zakona imeli češki hmeljarji veliko prednost pred našimi, in češki hmelj samo vsled certifikata, da je češki, neglede na kakovost, prednost pred štajarskim. Pa čujte, vi štajarski hmeljarji, kdo se razun čeških hmeljarjev poteguje za tak zakon! Celjska „vahtarca“, ki je v zadnji številki pod naslovom „Ein Aufschrei aus deutscher Bauernbrust“ priobčila govor nekega žateškega (Saaz) hmeljarja, s katerim je nadlegoval poljedelskega ministra in zahteval obligatorični provenijenčni zakon in rekel, da hočejo priboriti ta zakon če ne z lepo pa z grdo. „Vahtarca“ je z največjim navdušenjem priobčila ta govor. Iz tega lahko izpoznate vi hmeljarji obeh narodnosti, kake prijatelje imate v uredništvu „vahtarce“. Ravnajte se tudi po tem!

Zaplenjeno!

(Slovenski kupovalci, pozor!) Vsled nesramnih napadov celjske nemškutarije na vse, kar je slovensko, občutijo celjske nemčurske trgovine in obrti dosti škode; kajti zavedno slovensko ljudstvo se pridno izogiblje takih trgovin in obrtnikov, od katerih izhaja hujskanje in podkupovanje nemčurske fakinaže. Ni čudno torej, da stebri celjske nemškutarije pokajo na vseh koncih in krajih, in tupidam se pogrezne ta ali oni v prazni nič, iz katerega ga je povzdignila pomoč sedaj izostalih slovenskih odjemalcev, katere so hodili in še hodijo ti moške na kolo dvor čakati in po ulicah lovit, da bi jih spravili v svoje trgovine. Neki tak pogrezujoči se nemški steber si je izmislil še nekaj drugega, da bi privabil k sebi naše okoliško ljudstvo. Dal si je tiskati v nekem spačenem jeziku, ki ni slovenski, ne nemški, neke reklamne listke, katere pridno usiljuje po trgih in v vaseh okolu Celja. Imeli smo v rokah nekoliko teh dokazov njegove duševne zmožnosti in prepričani smo, da naše zavedno ljudstvo ne bo sedlo vsled te „kunštne“ reklame na trgovčeve limanice, ampak nasprotno, da bo temu velikonemcu s slovenskim imenom njegov „zlati angel“ vkljub vsej reklami prav kmalu popolnoma zarjavel. — Zastopništvo žalske pivovarne naj le še prav dolgo pusti svoj napis zamazan, kakor so ga zamazati blagovolili nemškutarski plačanci, kajti ravno ta oblateni napis je izvrstna reklama ne samo za pivovarno, ampak za vse slovenske trgovce in obrtnike v Celju, kajti slišali smo že več naših vrlih okoličanov, ki so rekli: „Ko vidim zamazani napis, se spomnim vseh nemških in nemškutarskih nesramnosti in srce mi ne da, da bi prestopil prag nemške ali nemškutarske trgovine!“

(Kako se v Celju pozdravlja.) Sicer bi bila cela stvar, ki jo priobčujemo pod tem na slovom, morda bolj primerna za kak znanstveni list, ali radi kurioznosti in morda zato tudi, da jo morda izvedo tudi pristojne oblasti, jo priobčujemo. Bilo je v četrtek. Pred nemško šolo v šolski ulici, ki je bila povodom prihoda „nemških“ mariborskih učiteljev zavita v pruske trobojnice, je stalo kakih deset fantičev šolarjev. V istem času je prišlo nekaj tuje mariborske gospode iz mestnega parka mimo šole, prišel je pa tudi domači učitelj od druge strani, katerega so otroci pozdravili. Dvignili so klopučke in zaklicali svojemu učitelju enoglasno „Heil!“ Ne vemo sicer, ali je to v predpisih za ljudsko šolo zapovedano, videli smo pa, da je gospod učitelj malo zardel ob tem pozdravu, najbrž velike zadovoljnosti, da so mariborski kolegi slišali, kako je izvrstno znal dresirati svoje paglavce. Kaj bi neki rekel deželni šolski svet, ko bi slovenski otroci pozdravljali svoje slovenske učitelje na ulici z glasnim „Živio“?

(Shod v Arclinu.) V petek, dne 22. t. m. je celjsko politično društvo „Naprej“ zopet priredilo shod in sicer tokrat v Arclinu. Govorili so gg. dr. Dečko, dr. Kukovec in dr. Gvidon Serbec. Kmetovalci so se shoda v jako lepem številu udeležili in pozorno in hvaležno pozdravljali poučne govore in zlasti razjasnila o važnosti bližajočih se občinskih volitev v Škofji vasi. Zarotili so se, da nemčurjem ne bodo pripustili nikdar več niti najmanjše odločilne besede v občini. Nemčurskih pijancev tokrat ni bilo blizu, — imeli so respekt pred bodali orožnikov, katere je okrajno glavarstvo poslalo v Arclin, če bi bilo treba pobasati kakega od celjskih Nemcev podkupljenega nemčurskega falota. Prihodnji petek in soboto so volitve in prej se še vrši shod zaupnikov iz vseh sosesk te velike občine, da se določijo sporazumno moške, katere bode treba izvoliti v občinski zastop. Vsa čast gre zborovalcem, da so se tako navdušeno izrekli zoper grozovitosti, s katerimi preganja madžaronski ban v Zagrebu naše brate Hrvate.

— Na shodu so se sprejele enoglasno resolucije tržaškega nedeljskega shoda, s katerim so naši vrli arclinski kmetji prvi med spodnještajarskimi Slovenci slovesno protestirali proti samosilstvu bana Hedervarya in proti postopanju naše vlade, ki dovoljuje banovim vohunom špionirati po Avstriji.

(Zborovanje slovenskega učiteljstva v Brežicah) je kaj hudo pošegetalo vsenemške živce graškega „Tagblatta“. Ne verjamemo, da bi se bilo ono maslo skuhalo v „Tagblattovi“ kuhinji, temveč prišlo je najbrž iz „nemških“ Brežic v njegove predale, kar nam je dalo povod, da pišemo te vrstice. „Tagblatt“ namreč piše, da pride med 500 slovenskimi učitelji tudi Gostinčar, ki je svoj čas streljal z revolverjem, in da so vsled tega „nemški“ brežiški purgarji tako razburjeni, da bodo pač slovenski učitelji sami morali nositi odgovornost za posledice svojega ščuvajočega izleta v Brežice. Kdor ima količjak soli v glavi, mora izprevideti, da je „Tagblattovemu“ dopisunu le zato, da nahujška Brežičane proti slovenskemu učiteljstvu. Zato že naprej opozarjamo gospodo zborovalce, da naj se pripravijo na kakršenkoli sprejem s strani brežiške nemčurske fakinaže, ki je pri zadnjih volitvah pokazala, kaj zna. Morebiti se že zdaj pripravljajo na sprejem s kamenjem, saj zastonj gotovo ne bo — pijača se bo že zaslužila in morda pade tudi še kaka kronca iz enega žepa v drugega. Saj se pri nemčurjih za pijačo in denar vse stori. Obenem opozarjamo tudi slavne c. kr. oblasti na hujskajočo vest v „Tagblattu“ z vljudnim vprašanjem, ali bodo potrebno ukrenile, da se škandali izza volitev v brežiški okr. zastop ne ponove ob zborovanju našega učiteljstva. Končno naj nam pa dovoli slavno „upravstvo godbe celjske muzikalnega društva“ ponižno vprašanje, ali se slavna godba tudi tokrat udeleži mogočih škandalov v Brežicah.

(Slovenski poslanci kje ste?) Občina Pleterje je dobila od c. kr. sodnije iz Brežic dopis z vprašanjem za osebo Mihaela Borovinška in sicer v nemškem jeziku. Občina Pleterje je z dostavkom z dne 20. maja t. l. št. 354 vlogo vrnila s pojasnilom, da ni razumljiva, županstvo prosi slovenskega dopisa, da bo razumljiv, potem se bo hitro vstreglo. C. kr. okrajni sodnik pošlje nujno vlogo nazaj, seveda nemško, z dostavkom, da mora občina sprejemati nemške dopise in tudi vstrezati. To je vrhunec nesramnosti nemških uradnikov. Zdravilo že pride, le počakajte.

(C. kr. pošta.) Kako se smemo zanesti na ljubo našo pošto, pričajo sledeče vrstice. Iz Ruš se je poslalo pismo z naslovom: Gospod N. K., učitelj, Studenice. V Studenicah je poštni urad, v avstrijsko-ogrski monarhiji so samo ene Studenice, nemški „Studenitz“ se glasi kakor slovenski, a vendar ni prišlo pismo tja, kamor je bilo namenjeno, ampak vozili so ga po Ogrskem in potem poslali naravnost v Ruše, ne da bi bili gg. poštni uradniki iztuhtali pravi kraj. — Zopet drugo pismo se je poslalo iz Činžata (pošta Fala) v sosedno občino Smolnik z naslovom: Gosp. F. G., veleposestnik v Smolniku, Ruše. Pismo se je odposlalo 4. aprila t. l. in prišlo čez 45 dni preko Sibirijskega z 11 pečati (sedem ruskih) na veliko srečo v sosedno občino, kamor je eno uro hoda. Uradnik, ki je dobil to pismo v roke, je bil gotovo samo zveličavne nemščine zmožen ter bral Ruše za „Russland“, kraj Smolnik pa za mesto Smolensk. — Ravno tako se je godilo pred par leti pismu, ki se je poslalo z istim naslovom iz Št. Petra pri Mariboru. — Najkrajše in najboljše pa se je zgodilo s pismoma, kojih eno je imelo napis: g. Fr. R. državni in deželni poslanec, Dunaj, Parlament, drugo: Löbliche Direktion der k. k. priv. Südbahn-gesellschaft Wien. Ti dve pismi sploh niste videli lepe naše prestolice, najbrž ste se spomnili Krpanovega izreka: „Kdor gre na Dunaj, naj pusti trebuh zunaj“. Ti pismi se tudi niste odpošiljatelju vrnili, dasiravno ste bili v kuvertih s firmo. Da bi se bili pismi dostavili in nalašč zatajili, si skoraj o tako imenitnih osebah ne moremo misliti. Kdo je temu kriv, ali pošta v Rušah, v Mariboru ali na Dunaju, ne vemo, to naj preišče slavna c. kr. pošta. Natančneja po-

jasnila dobi od uredništva „Domovine“. Če imam količjak važnejše pismo, moram je odposlati priporočeno, pa skoraj bi bilo potreba povratnega recepisa. Kje bomo pa denar jemali? So to zdrave razmere?

(Zahvala.) Gospod Vinko Kolšek, notar v Šoštanju, blagovolil je podariti za šolarsko knjižnico v Topolšici osem lepih, trdo vezanih knjig, za kar se tukajšnje šolsko vodstvo najlepše zahvaljuje. V Topolšici, dne 23. maja 1903.

Drago Korošec, šol. vodja.

(Slavna posojilnica v Celju) je darovala slov. kršč. društvu „Domovina“ v Gradcu 20 K. Iskrena hvala!

Poročilo

o izteku dne 5. aprila t. l. v Žalcu vršivšega se glavnega zborovanja južnoštajarskega hmeljarskega društva.

(Konec.)

IV.

K nastopni točki dnevnega reda: „Praktične izkušnje v hmeljereji“ — se oglasi najprej gosp. Fran Roblek. Pravi, da mu je bilo letos ukradenih pri belem dnevu velik voz hmeljarskih drog. Tat je prišel okoli poldneva na njegovo polje tik državne ceste, naložil polagoma poln voz hmeljark ter ravno hotel pognati konje, ko ga je zasačil pri tem tatinskem poslu g. Rudolf Senica. Da se temu nedostatku pride v okom, ki se je morda tudi drugod že pojavil, bi bilo dobro, ko bi se drogi zaznamovali na ta način, da bi se zabili vanj žreblji gotove oblike in v določeni višini. Oblika teh žrebljev in višina, kjer bi bili zabiti, bi se morala zaradi pregleda ali kontrole naznati hmeljarskemu društvu.

Gospod starogrof Salm priporoča to znamko vanje izvesti z vžiganjem določenega znamenja v hmeljarko. K tej točki se še tudi oglasita gg. Julij Žigan iz Polzele in Norbet Zanier iz Št. Pavla; zedinili so se naposled udje, naj razni hmeljarki poskusijo to znamkovanje; o uspehih se bo poročalo pri prihodnji glavni skupščini.

Gosp. Vincenc Vabič iz Zalca povdarja, da pred dvema letoma po hmeljarskem društvu prirejena potovalna predavanja niso padla na nerodovitna tla ter predlaga njih nadaljevanje; osobito naj se hmeljarkem polaga na srce, naj ne silijo preveč s prodajanjem. Ogromna menjava cene v pretekli seziji (50—130) pripisovati je edino le temu nedostatku.

Nadalje razpravlja isti gospod okolnosti, vsled kojih prihod tujih obiralcev pojema leto za letom, povdarjajoč pred vsem, da delavke nimajo dovoljne obrambe pred vsiljivostjo nekaterih sirovih fantalinov; predlaga, naj se društvo v tem oziru obrne na županstva in okrajno glavarstvo za odpomoč. Strogo policijsko nadzorstvo vseh obiralcev ali trgačev je neobhodno potrebno. V tej zadevi so govorili tudi še gg. Ludovik baron Wittenbach, dr. Mihael Bergmann in župan Josip Širca. Poslednji povdarja, da je v lanski jeseni zato izostalo policijsko nadziranje, ker je bil kot župan na dopustu; v bodoče je bode zopet uvedel.

Nadaljni vzrok izostajanja tujih obiralcev je po izvajanju g. nadučitelja Antona Petrička najti v okolnosti, da ravno v hmeljarski seziji v Žalcu naseljene panorame, karuseli, streljišča itd. ubogim delavcem trdo in težko prisluženi denar kar takorekoč iz žepa kradejo. Ti obiralci so so najčešče iz ubožnih krajev, kjer ni videti karuselov in enakih zabavišč; nagon po novosti žene ubogega radovedneža tako daleč, da ves denar potroši in potem s praznim žepom nastopi pot v domači kraj. Želeti bi bilo, ako bi se v bodoče odvzela hmeljarskim obiralcem ta prilika s tem, da bi županstvo prepovedalo naselitev takih zabavišč v hmeljarskem času.

Gosp. Zanier strinjajoč se popolnoma z izvajanjem predgovornika, želi le, da bi se ta prepoved razširila po vseh občinah, imajočih hmeljerejo.

Gosp. Josip Širca odgovarja na to, da imajo županstva pravico, naselitev prepovedati na občinskem — nikakor pa nimajo pravice preprečiti je na zasebnem posestvu.

Da se temu nedostatku odpomore, je potrebno naprositi c. kr. okraj. glavarstvo, da pri podelitvi dotičnih koncesij jemlje na to ozir.

Zaplenjeno!

Temu in vsem predlogom predgovornikov se je vsestransko pritrdilo.

Gosp. starogrof Salm predlaga nadalje, naj bi se kratko sestavljena brzjavna poročila o hmeljevi ceni na umljiv način in tudi v slovenskem jeziku objavila na črni tabli. Sprejeto.

Predgovornik povpraša hmeljarsko društvo, ali bi ne moglo poskrbeti malim producentom potrebnega kredita v hmeljski seziji, na kar odgovarja g. Roblek, da je naloga pripravljavnice izposojevati denar na hmelj. Ker pa postane lahko hmelj sčasoma brez vrednosti, se morajo smatrati taka posojila kot osebni kredit. V pretekli seziji se je po posredovanju hmeljarnice izposloval velik kredit iz „Savijske posojilnice“ na založeni hmelj v skladišču tega zavoda.

Gosp. Julij Žigan iz Polzele opozori še na daljni nedostatek, ki se čuti v začetku obiranja, to je, preran prihod obiralcev. Da se temu za vselej odpomore, se sklene po daljšem razgovoru, da se bo vsako leto obiranje hmelja razglasilo v sodnijskih okrajih: v Šmarju pri Jelšah, Rogatcu, Kozjem, Sevnici, Brežicah, Gornjem gradu in Kamniku potom občinskih predstojništev. Gosp. Zanier želi k temu dodatno, naj bi glavna skupščina določila tudi najvišjo mezdo obiralcem. G. Širca zavrne to z motivacijo, da je to nemogoče, ker bolj oddaljeni in mali producenti morajo ali večjo mezdo plačevati ali pa z drugimi udobnostmi privabljalati delavce.

Ker se je dan že nagnil, se posvetovanja prekinajo in sledi ogledovanje nove hmeljarnice in nove Roblekove sušilnice. V prvi je prevzel razkazovanje g. Josip Širca, v zadnji pa g. Roblek sam. P. n. posestniki so bili nad vse zadovoljni s tem, kar so videli in slišali ter se zahvalili obema gospodoma za njiju trud.

Ob pol 7. uri so se zopet nadaljevala posvetovanja glavne skupščine.

V.

Gosp. dr. Bergmann stavi predlog, naj bi se skusilo določiti velikost hmeljarskega zemljišča in število hmeljevih rastlin potom okrajnih glavarstev oziroma županstev še enkrat in sicer na polah, v katere bi se vpisala imena hmeljarjev, velikost hmeljskih vrtov, število rastlin in vsakoletne izpremembe. Sprejeto.

Nato sledi razgovor o vprašanju: Kako naj se izrazi južnoštajarsko hmeljarsko društvo k vprašanju o osnovi novega zakona glede oblige tornega zaznamovanja hmelja po njegovi domačiji (provenienčni zakon).

Po temeljitem razgovoru tega vprašanja se sklene, osnove dotičnega zakona za sedaj ne priporočati.

Dalje se sklene, naprositi državnega poslanca viteza pl. Berkasa, da zastopa težnje južnoštajarskega hmeljarstva v tem zmislu pri enketi, ki jo skliče vlada.

Po izčrpanem dnevnem redu se zahvali g. predsednik p. n. udeležencem za tako obilno udeležbo in sklene glavno zborovanje, katero je trajalo skoro pet ur.

Žalec, dne 1. maja 1903.

Vodstvo južnoštajarskega hmeljarskega društva.

Druge slovenske novice.

(Nemški turnarji v Ljubljani.) Ti gospodki bodo morali pred izstopom na ljubljanska tla odložiti pač precejšen del svoje prešernosti in z neko gotovo, četudi prisiljeno ponižnostjo stopati po ljubljanskih ulicah. Zastav ne bodo smeli razviti. Celo sprejemi na kolodvoru se bodo morali vršiti tiho in mirno, kakor bi jih ne bilo. Drugače bo seveda tam, kjer bodo sami med seboj, tako n. pr. v deželni gledališču, kjer se bo pela pruska pesem „Der bittere Wein“ in za nameček prav gotovo tudi tulila „Die Wacht am Rhein“. Kolikor so nam znane ljubljanske razmere, smo pač prepričani, da bo gospodkom turnarčkom postal ljubljanski „Wein“ precej hudo „bitter“, če se ne bodo v resnici do tedaj privadili one lepe čednosti ponižnosti. — Deželno gledališče so dobili turnarji, kakor poroča „Slov. Narod“, vsled soglasnega sklepa deželnega odbora že pred več meseci, torej vsled soglasnega sklepa kranjskih deželnih odbornikov vseh treh kranjskih strank, nemške in onih dveh, ki ju zastopata „Slov. Narod“ in „Slovenec“. Deželni

odbor je stal in stoji na stališču, da imajo vse tri stranke pravico do gledališča in da ga dobi vsaka, če prosi zanj, torej tudi — turnarji! Tako torej in nič drugače!

(Ljubljanski parni mlin) je kupila kongregacija sv. Vincenca Pavlanskega in bo uredila poslopje za stanovanja.

(Velik požar) je bil 21. t. m. v Knežaku na Notranjskem. Nastal je ob 5. uri popoldne in v 10 minutah so bile v ognju hiše sedmih gospodarjev. Vrli požarni brambi iz Zagorja na Pivki se je z velikim trudom končno posrečilo omejiti ogenj na goreče predmete. Škoda je velika. Oseb se ni nobena ponesrečila, pač pa je zgorelo nekaj živine. Vzrok požarju še ni znan.

(Iz Velikovca v Belgrad) se bodo vozili po Dravi nekateri časniki domobranskega polka št. 4 v Celovcu. Dali so si v ta namen zgraditi poseben čoln.

(Samomor otroka.) V Weitensfeldu v krški dolini na Koroškem so našli 18. t. m. na stranišču obešenega sedemletnega šolarja, sina tamošnjega občinskega sluga. Ni še dognano, ali se je otrok sam obesil ali pa ga je kdo drugi.

(Osebna vest.) Gosp. Simon Gregorčič, naš najpriljubljenejši pesnik, se je preselil iz dose danjega svojega bivališča Gradišča za stalno v Gorico.

(Javna varnost v Gorici) stoji na jako šibkih nogah. Kakor poročajo goriški listi, se dogajajo v Gorici danzadnevom tatvine in vlomi, ne da bi se zasačilo zločince. Gorica ima dve vrsti redarstva, državno in mestno. Mestno sploh ne pride v poštev, ker sploh opravlja samo službo magistratnih slug, državno je pa tako malobrojno, da mu ni bilo mogoče dosedaj niti enega tatu zasačiti. Ako bo šlo tako dalje, se zna prigraditi, da se raznese nekega lepega jutra strašna vest po Gorici, da so tatovi po noči ukradli policaja.

(Bohinjska železnica.) Vozniki in posestniki konj na Tolminskem (okolu 100 članov) so se združili v družbo, ki prevzame vse vožnje za časa zgradbe bohinjske železnice po goriških tleh. To je jako vesel pojav, kajti vsled združenja je konkurenca izključena, dobiček ostane v rokah domačinov in tudi podjetnikom pri zgradbi železnice je veliko pomagano, ker bodo imeli opraviti le z eno pravno osebo.

(Tržaške in goriške neodrešenke) so priredile v petek velik koncert, katerega čisti dobiček je odločen za stolp sv. Marka v Benetkah. Seveda se gre pri celi stvari le za irredentarsko demonstracijo. Naj bi rajši te „usmiljenke“ razdelile svoj denar med one italijanske ubožce, ki lakote mrô po tržaških in goriških kotih, ali pa med one svoje rojakinje, ki jih ubožstvo žene v one smrdljive luknje, s katerimi se ravno „neodrešeni“ Trst tako nečastno odlikuje.

(Samomor na očetovem grobu.) V Trstu se je ustrelil na grobu svojega očeta neki Pavel Pogačnik. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano.

(Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda za Istro) se bo vršila dne 28. maja t. l. v Opatiji v prostorih društva „Zore“.

Društveno gibanje.

(Kmetsko bralno društvo za Lembah in okolico) zboruje dne 1. junija 1903, t. j. na binkoštni ponedeljek, v Laznici v gostilni g. Rotnerja, kjer bode predaval g. M. Jelovšek, potovalni učitelj iz Gradca, o živinoreji.

(Ljutomerska čitalnica,) ormoška čitalnica in veteransko društvo pri Svetinjah poletijo na binkoštni ponedeljek v prijazne Žerovince h gosp. Pihlerju. Iz prijaznosti sodeluje slavno pevsko društvo v Ljutomeru in slav. andraževska godba. Prihod ob 3. uri popoldne. Spored tam: a) pozdrav; b) koncert; c) šaljivi prizori; d) nepriljena zabava. Vstopnina prosta. Pridite v prav velikem številu!

(Akademično tehnično društvo „Triglav“ v Gradcu) si je izvolilo na I. rednem obnem zborovanju, dne 16. t. m. za letni tečaj 1903 sledeči odbor: cand. iur. Ferdo Lašič, predsednik; phil. Ivan Škerlj, podpredsednik; phil. Josip Vidovič, tajnik; iur. Vajkard Gandini, blagajnik; phil. Pavel Lokovšek, knjižničar; iur. Josip Lebar, gospodar; phil. Ljudmil Hauptmann, odbornikov

namestnik. — Akad. tehn. „Triglav“ v Gradcu priredi v sredo, dne 27. t. m. v društvenih prostorih I. izredni občni zbor v letnem tečaju 1903 po sledečem dnevnem redu: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja; 2. čitanje zapisnika br. dr. „Slovenije“; 3. odborovo poročilo; 4. proračun; 5. slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Odbor slovenskega akademičnega društva „Ilirija“ v Pragi) čuti prijetno dolžnost izraziti najtoplejšo zahvalo slavni „Posojilnici“ v Celju za izdatno podporo, katero je le-ta blagovolila nakloniti našemu društvu v znatnem znesku 60 kron. Egon Starè, tč. predsednik.

Politični pregled.

(Državni zbor.) V petkovi seji je poslanec Biankini zopet spravil na dan dogodke na Hrvatskem. Podal je namreč pred časom dve interpelaciji na domobranskega ministra radi odpeljavanja avstrijskih polkov na Hrvatsko in še ni dobil odgovora na nji. Zato je vprašal zborničnega predsednika, ali hoče poskrbeti, da bo minister odgovoril. Biankini je dalj časa utemeljeval svoje vprašanje in ga je zato predsednik večkrat opomnil. Med velikim hrupom je nato Körber povedal „resnico“ (?), da se v Ljubljani ni vršila nikaka preiskava po tiskarnah. Ne vemo, kako more priti iz ministrskih ust taka očitna laž. Ravno tako je kvasil, da so poročila iz Hrvatskega pretirana in da je naloga armade, da čuva red v državi. Biankini je predlagal, da se otvori debata o tem govoru, ali predlog je bil odklonjen. Imunitetni odsek državne zbornice je zopet izročil več poslancev sodišču, med njimi dr. Tavčarja v zadevi neke tožbe radi razžaljenja časti. Nagodbeni odsek je rešil štiri člene avstro-ogrske nagodbe. Člen 14. določa samopravnost obeh državnih polovic gledé trgovine, obrtov in sejmov; člen 15. določa, da imajo krošnjarji enake pravice v obeh polovicah. Člen 16. določa enako varstvo patentov in 17. enako varstvo vzorcev. Socijalno-politični odsek se je bavil z zavarovanjem zasebnih uradnikov. Bilo je toliko različnih mnenj, da ni prišlo do sklepanja.

(Vojaški nabori na Ogrskem) so zopet položeni na čas od 1. julija do 29. avgusta t. l. Najbrž se pa tudi tedaj ne bodo mogli vršiti, ako v ogrskem državnem zboru ostanejo razmere take, kakor so sedaj.

(Dogodki na Hrvatskem.) Jako značilno za pravo spoznanje zločinske zlobnosti bana Hedervaryja je dejstvo, da je hotel spraviti demonstracije v drugi tir. Pozval je k sebi predsednika srbske banke in zahteval, da banka zopet izobesi srbski napis, ki ga je snela zaradi zadnjih protisrbskih demonstracij. Tako je hotel Hrvate naščuvati proti Srbom. Toda predsednik banke ga ni hotel ubogati. Sicer so pa Srbi sedaj popolnoma složni s Hrvati in se z njimi vred bojujejo proti banovemu samosilstvu. — Grozne vesti o obešanju in morenju se potrjujejo vzlic Körberjevemu zatrjevanju, da so zla gane. Poroča se tudi, da se je uprl 53. polk in odrekel pokorščino, ko se je zahtevalo, da strelja na ljudstvo. V Zagrebu je nastal v petek na večih krajih požar. Aretiranih je na tisoče. V Zagrebu je ni hiše, katera ne bi imela kakega stanovalca v zaporu, ki so tako napolnjeni, da že zapirajo ljudi v kleti in magacine. Celo v bogoslovje je udrila policija, vse premetala in aretirala dva bogoslovca. Policija in žandarmi so celo vdrli za bežečim ljudstvom na vseučilišče, kamor po starodavnih pravicah ne sme stopiti nikdar stražnik, in polovila vse dijake, kolikor jih je bilo navzočih, tudi one, ki so bili v knjižnici in pri predavanjih. Rektor Klaić je takoj prihitel na vseučilišče in protestiral proti takemu postopanju. Ali vse ni nič pomagalo. Policija je odvedla dijake med katerimi je korakal tudi rektor sam. Dijaki so sklenili, da ne bodo zahajali več k predavanjem. Rektor se je odpovedal svoji časti. Pri zadnjih demonstracijah je bilo ranjenih okrog 100 oseb, med njimi tudi mnogo žensk. Veliki izgredi so se dogodili tudi v Fužinah, kjer so orožniki streljali na ljudstvo in ustrelili sedem oseb. Razun v Križevcih je nagla sodba razglašena tudi na Sušaku, v Bakru in celem gorskem kotaru. V Hreljinu

so aretirali 75 letnega župnika Urpanija, nekdanjega poslanca. V Bribiru je razjarjena množica razrušila občinsko hišo in zažgala banovo podobo. — Ban je bil poklican na Dunaj, da poroča cesarju o položaju na Hrvatskem, kakor pravijo uradni listi. — Dalmatinski poslanci so se obrnili na Körberja, da bi jim izposloval avdienco pri cesarju. In kaj jim je odgovoril? Čujte in strmite! Da je cesar preobložen z drugimi vladarskimi opravili, da se Madžari jeze nad dogodki v avstrijski zbornici in — !! da ima cesar opravka z neko ženitvijo v vladarski rodbini!! Nikakor ne moremo verjeti, da bi naš milostljivi cesar iz takšnih vzrokov ne mogel sprejeti poslancev, ali ta odgovor ministrskega predsednika pa smatramo za očitno zasmehovanje in preziranje hrvatskih poslancev, poslanec onega naroda, ki ga na banovo zapoved streljajo naši c. kr. avstrijski vojaki. Ta Körberjeva izjava je izzvala splošno ogorčenje povsod, kjer živi še kak človeško misleči človek. Ali poslanci pa vendarle — ne bodo pripuščeni k avdijenci!

(Protiaustrijske demonstracije v Italiji.) Radi odstranitve italijanskih predavanj na nemškem vseučilišču v Inomestu se vrše po Italiji hrupne demonstracije proti vsemu, kar je avstrijskega. Po vseh večjih mestih Italije so se osnovali odbori, ki vodijo te demonstracije. Velikanske množice ljudstva se vlačijo po ulicah in sežigajo avstrijske zastave pred avstrijskimi konzulati, katere le bolj navidezno brani redarstvo. Teh demonstracij se udeležujejo tudi zastopniki avstrijskih neodrešencev. Posebno velike demonstracije so bile v Benetkah, Paviji, Boloniji, Padovi in Veroni, kjer so se povsod ustanovili demonstracijski odbori, ki so sklenili ostati v najožji zvezi z enakimi odbori v Trstu, Istri, Dalmaciji in na Tirolskem. Italijanska vlada se ne zmeni dosti za te izgrede, avstrijska pa še manj, temveč samo študira, kako bi svoji „zaveznici“ na najboljši način ugodila pri sklepanju trgovinske pogodbe. Paj kaj hočemo, saj smo v Avstriji, kjer se domačini streljajo, tujci pa podpirajo.

Književnost in umetnost.

(Dve sliki) našega rojaka slikarja Tratnika, ste bili razstavljeni v izložbi Hribarjeve trgovine v Celju. Obe sliki ste naprodaj in želeli bi bilo, da dobite kupca. Sicer so umetniki malo drugačni, kakor mi navadni ljudje, ali od samega zraka pa tudi ne morejo živeti. Ako hočemo, da bo umetnost med nami ovetela, ji moramo najprej pomagati, da bo mogla živeti. Zato opozarjamo naše občinstvo, ki si je omenjeni sliki ogledalo, da — premožnih je tudi dovolj naših ljudi — kupi kdo sliki, ki bodete v okras vsaki dvorani. Ti dve sliki in še nekaj drugih Tratnikovih del je videti v čitalnični dvorani v celjskem „Narodnem domu“.

(Malega viteza) je izšel v Kleinmayerjevi zalogi v Ljubljani ravnokar 10. snopič. Vsak snopič stane 40 v. Sienkiewicz se je gotovo slovenskemu občinstvu po prevodih, ali pa po originalu tako priljubil, da bo vsakdo rad segel po tej izdaji.

XVI. izkaz za „Dijaški dom“ v Celju.

(Za „Dijaški dom“ v Celju) so nadalje vplačali prispevke: g. Anton Kolenc, trgovec v Celju, prvi obrok kot ustanovnik 50 K; g. dr. Janko Serbec, distriktni zdravnik v Velenju mesto venca za g. dr. Šukljeta 10 K; g. Verbole Anton, trgovec, Izlake pri Zagorju 5 K; Merzel Juro, posestnik v Loki pri Zidanem mostu 2 K; Slavna posojilnica v Framu 50 K; Slavna posojilnica v Slov. Bistrici 50 K; Pušica v trgovini g. Brezovnika v Vojniku 10 K 60 v; slavni okrajni zastop v Celju 1500 K; g. Martin Koren v Št. Ilju pri slovesu rodbine Rotnik 6 K 16 v; g. dr. Vrečer, nadstani zdravnik v Gradcu zadnji obrok kot ustanovnik 50 K; slavna posojilnica v Šmarju 200 K; slavna posojilnica v Vojniku 15 K; skupaj v tem izkazu 1948 K 76 v, prej izkazanih 29.855 K 5 v; skupaj torej 31.803 K 81 v;

Bratje Sokoli!

Danes, dne 26. t. m. točno ob 8. uri zvečer v telovadnico k prostim vajam za izlet v Bukovžlak!

Na zdar!

Odbor.

Pouk na citre.

Spreten godbenik se priporoča za poučevanje na citrah po vsaki metodi.

Naslov se izve pri upravnistvu „Domovine“.

Loterijske številke.

Gradec, dne 23. maja 1903: 60, 86, 51, 17, 22.
Dunaj, „ „ „ „ 55, 71, 76, 19, 73.

(231) 3-1

OKLIC.

Opr. št. A 4
7

Prostovoljna sodnijska dražba.

C. kr. okrajno sodišče Šoštanj daje na znanje: Na prošnjo dedičev dovoli se prostovoljna sodna dražba v zapuščino po dne 4./I. 1903 v Šoštanju umrlem Jožefu Rozer (Roser) spadajočih zemljišč vl. št. 93 in 94 k. o. Šoštanj cenjenih na 3500 K — v, s pritiklino po 49 „ 60 „ skupaj 3549 K 60 v, in se določa v to edini narok na

9. junija 1903 od 11.—12. ure dopoldne

na licu mesta v Šoštanju s pristavkom, da se pri tej dražbi omenjeni zemljišči s pritiklino vred le za ali nad cenilno vrednostjo po 3549 K 60 v bodo prodali in da skupilo spada v zapuščino po Jožefu Rozer.

C. kr. okrajno sodišče Šoštanj
odd. I, dne 21. maja 1903.

Učiteljica

na petrazrednici v majhnem trgu v Dravinjski dolini želi takoj

- - - menjati službo - - -

z učiteljem ali učiteljico v Slovenskih goricah. — Naslov: „SREČA 22“, poste restante Maribor, do 2. junija 1903.

Naznanilo.

Zoper grozdno plesnobo (Oidium Tuckeri) ima vinogradnikom na razpolago deželna preizkuševalnica v Gradcu (Heinrichstrasse št. 47) in deželna preizkuševalnica v Mariboru zmleto žveplo v vrečah po 50 kg po 8 K (16 K 100 kg). Manj kot 50 kg se ne oddaja. Zmleto žveplo je najfinije vrste (90—95% finosti) in se po deželnih strokovnjakih pred odposiljativjo preišče glede čistosti in finosti. Naročniki naj se obenem z dotičnimi zneski in natančnim naslovom (pošta in železniška postaja) obrnejo na eno izmed omenjenih deželnih preizkuševalnic. Vsaki pošiljati se doda kratko navodilo glede uporabe.

GRADEC, meseca maja 1903.

(208) 3-3

Štajarski deželni odbor:
Edmund grof Attems, l. r

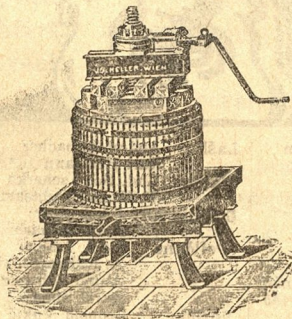
IVAN IVNIK

podobar, slikar in pozlatar
v Soštanju

priporoča se slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, posebno župnijskim predstojništvom za
(213) nova slikanja cerkev ali popravi. 3-3

Vse stroje

za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje,

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna, tako da se naenkrat na dve strani brizga, brizgalnice (štrcaljke) za sadno drevje z natančno namerjeno petrolmešanico, svetilnice na acetilen, da se ulove leteči hrošči, hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje z diferencialnim pritiskom, stroje za drobljenje stiskalnice,

čisto nove mline za grozd e,

nove priprave proti peronospori in za žveplanje,

sesalke za vino, cevi za vino, kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo kot zbiralnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) itd. razpošilja kot specijali ete po najnižjih tovarniških cenah.

IG. HELLER, DUNAJ, II. Praterstrasse 49.

* Ceniki zastoj in franko. *

(19) 16—12

* Dopisuje se v vseh jezikih. *

V nobenem slovenskem domu, zlasti ne v slovenskih društvenih dvoranah, se ne sme pogrešati

Prešernove sohe

ki je uzorno izdelana v velikosti 42 cm, ter stane 7 K.

Doprni kip

Janka Kersnika

25 cm velik, brez podstavka, za 3 krone.

V velikosti 22 cm po K 1'80 — s podstavkom — kipea

Simona Gregorčiča in Jenko-ta

Zabojčke računim za lastno ceno.

čitalniška, bralna, ognjegasna in druga društva opozarjam na ugodno priliko, da okrase svoje domove z domačimi umotvori in vabim prav vljudno k naročbi

JERNEJ BAHOVEC

trgovina s papirjem in pis. potrebščinami

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Šolske zvezke

za ljudske šole ima v lastni zalogi trgovina
Dragotin Hribar-ja
Celje
Rotovška ulica št. 2.

Slovite žveplene toplice na Hrvatskem

železnična Varoždinske toplice brzojavna
poštna in postaja

ob Zagorski železnici (Zagreb-Čakovec)

Analiza po dvor. svetniku profesorju dr. Ludvigu l. 1894. 58 stopinj Celzija vroč vrelc, neprekošen po svojem učinku pri mišičnem in sklepem revmatizmu, trganju, vnetjih in kostolomih, putiki, neuralgiji, ischiji itd., ženskih boleznih, kožnih in skrivnih boleznih, kronični ledvični boleznih, mehurnemu katarju, kovinski dyskrasiji, kakor zastrupljenju s svincem in živim srebrom itd. itd., pri boleznih v požiralniku, prsih, jetrih, pri žledčnih bolečinah, hämmorrhoidih itd. itd.

*** Električna. *** Masaža. ***

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovodom, pripravi za zdravljenje z mrzlo vodo s tušom in po Kneippovem načinu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Velik, krasen park, obsežni nasadi, lepi izleti. Stalna topliška godba, obstoječa iz članov zagrebskih kraljeve opere. Plesne zabave, koncerti.

Na postaji Varoždinske toplice pričakuje gostov vsak dan omnibus. Na razpolago so tudi posebni vozovi in se vljudno prosi, da se dotične naroči naprej pri upravi toplic.

Zdravniške podatke daje topliški zdranik dr. A. Longhino.

Prospekte in brošure razpošilja gratis in franco

(179) 12-7

uprava toplic.

„Svoji k svojim!“

= Delavnica za vsa cerkvena dela =
KONRAD SKAZA
 St. Ulrich, Gröden, Tirol.

se priporoča za izdelovanje
 svetnikov, altarjev in vseh
 v to stroko spadajočih del.

Za vsa naročila originalne fotografije mojih
 del. Spričevala na zahtevanje. (35) 12-5

Za vsako slovensko naročilo
 od 100 K
 umetno rezljano razpelo zastoj.

Krompir in fižol

(228) 3-2 **Anton Kolene**, trgovca v Celju.
 Kdor kaj ima, naj takoj naznani.

Naprodaj

je takoj štacunska
 oprava še v dobrem
 stanu in pa nekaj
 blaga. — Naslov se
 izve pri upravni-
 štvu „Domovine“.

(224) 3-2

Prodajalka

izurjena v specerijski in manufakturni stroki,
 se takoj sprejme pri **Bezenšek**, trgovcu
 na Frankolovem.

Trgovskega pomočnika in učenca

sprejme tvrdka **NORBERT ZANIER & SIN** v Št. Petru
 (221) 3-3 v Sav. dolini.

Čatežke toplice

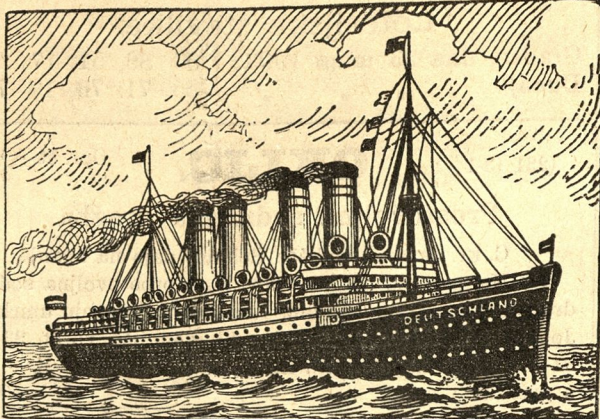
pri Brežicah se dajo koncem tega leta
v najem.

Ponudbe sprejema do 1. septembra t. l. podpisano
 oskrbnništvo, pri katerem se lahko poizvejo tudi vse
 podrobnosti. (222) 3-2

Oskrbništvo brežiške graščine
 v Brežicah.

Proda se

več dobro pognojenih
 travnikov s trikratno
 košnjo, tudi za stavbne
 prostore primernih, leže-
 čih ob novi cesti v Ga-
 berjih blizu Celja in na Teharjih za gostilno „Pišek“,
 kakor tudi uto za krmo.
 Več se izve pri lastniku **Ivanu Dolinarju**
 v Celju. (226) 2

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in
 brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije
 v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 31.

V najem

želim vzeti hišo, pripravno za
trgovino mešanega blaga.
 Naslov se izve pri upravnistvu „Domovine“.

Največje, najhitrejšje

ter najvarnejše vrste
velikanskih parnikov
 ki vozijo na

AMERIKO
 Hamburg—New-York

(223) 87 **le 6 dni.**

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lste
 železne, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
 skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
 strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
 vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
 tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
 vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
 lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
 lezne trgovine spadajoče predmete.

☛ **Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.** ☛

* **Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.** *

Postrežba točna

Cene nizke.

Zacherlin

pomaga izbornu kot nedo-
 sežen uničevalec mrčesa.
 Kupi samo v steklenicah.

Celje: Traun in Stiger
 Franc Pečnik
 Alojzij Walland
 Viktor Wogg
 Milan Hočevar
 Jos. Polanetz
 Josip Matič
 Fran Zanger
 Anton Kolenc
 Oto Schwarzl lekarna
 Ferd. Jakowitsch
 Frid. Jakowitsch

Celje: Ivan Ravnika
 M. Rauscher lekarna
 Josip Srimz
 Anton Topoljak
 W. Wratshko
 Anton Ferjen
 Dobrna: Jos. Sikosjek
 Braslovce: Ant. Plaskan
 Gornjsko: Josip Pauer
 „: I. Idvorssek
 „: Fran Cukala

Hrastnik: Alojzija Bauerheim
 „: Konsumno društvo
 „: Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
 „: Janez Filipič
Sevnica: Anton Verbič
 „: S. F. Schalk
 „: Ludovik Smole
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Konjice: Fr. Kupnik 145

Laško: Andrej Elsbacher
 „: Karl Hermann
Planina: Lud. Schescherko
 „: F. Wamb rechtsammer
Gornji grad: Jakob Božič
 „: Franc Scharb
Poljčane: Ferd. Ivanus
 „: A. P. Krautsdorfer
 „: Anton Schweiß
 „: Karol Sima
Mozirje: Leopold Vukič

Pristova: Marija Suppanz
 „: And. Suppanz
Brežice: Fran Mathies
 „: Franc Varlec
 „: Janez Pinterič
 „: Uršič & Lipej
Zalec: Albert Geiss
 „: Jakob & Marija Janič
St. Jurij: Fran Martin
Velenje: Karl Tischler
 „: Josef Wutti

Trbovlje: Konsumno društvo
 „: Anton Krammer
 „: Jos. Mahkovec
 „: Janez Müller sen.
 „: Jos. Sporn
 „: Franc Dežman
Videm: Ivan Novak
Vitanje: Anton Jaklin
Velenje: Uirih Lager
Vojnik: Fr. Zotti

